

Sygn. akt **II AKa 93/18**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lipca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Bogumiła Metecka-Draus (spr.)
Sędziowie:	SA Maciej Żelazowski SA Janusz Jaromin
Protokolant:	sekr. sądowy Anna Kaczmarek

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Koszalinie Andrzeja Dubiela

po rozpoznaniu w dniu 19 lipca 2018 r. sprawy

W. W. (1)

oskarżonego z art. 148 § 1 k.k. i inne

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie

z dnia 1 lutego 2018 r., sygn. akt II K 13/17

I. zmienia wyrok w zaskarżonej części w ten sposób, że orzeczoną karę pozbawienia wolności za czyn przypisany oskarżonemu w pkt 3 wyroku obniża do 9 (dziewięciu) lat i do kary 9 (dziewięciu) lat pozbawienia wolności obniża orzeczoną wobec W. W. (1) karę łączną;

II. zwalnia oskarżonego od wydatków postępowania odwoławczego oraz od opłaty za obie instancje.

Maciej Żelazowski Bogumiła Metecka-Draus Janusz Jaromin

Sygn. akt II AKa 93/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 1 lutego 2018 r. w sprawie II K 13/17 oskarżony W. W. (1) został uznany za winnego tego, że w styczniu 2016 roku w K. bijąc po twarzy I. M. (1) naruszył jego nietykalność cielesną, to jest czynu z art. 217§1 kk i za to na podstawie art.217§1 kk skazał go na karę jednego miesiąca pozbawienia wolności, nadto uznał oskarżonego W. W. (1) za winnego tego, że w kwietniu 2016 roku w K. bijąc po twarzy I. M. (1) naruszył jego nietykalność cielesną, to jest czynu z art. 217§1 kk i za to na podstawie art.217§1 kk skazał go na karę jednego miesiąca pozbawienia wolności. Uznał oskarżonego W. W. (1) za winnego tego, że w maju 2016 roku, nie później niż w nocy z 18/19 maja 2016 roku w K. dwukrotnie uderzył I. M. (1) nieobutą nogą w tułów czym spowodował u

niego rozległy uraz klatki piersiowej w postaci złamania części żeber i stłuczenia płuc to jest ciężki uszczerbek na zdrowiu pod postacią choroby realnie zagrażającej życiu, co w konsekwencji doprowadziło do ostrej niewydolności oddechowej i krążeniowej, której następstwem była śmierć I. M. (1), a następnie wspólnie z inną ustaloną osobą zwłoki pokrzywdzonego wyrzucił przez okno z mieszkania na II piętrze budynku przy ul. (...) i przeniósł je w miejsce ich ukrycia do pomieszczenia gospodarczego, to jest popełnienia czynu z art.156§3 kk w zw. z art.156§1pkt 2 kk w brzmieniu sprzed zmiany wprowadzonej ustawą o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz ustawy - Kodeks postępowania karnego z dnia 23 marca 2017 roku (Dz.U.2017.773) w zw. z art.4§1 kk i za to na podstawie art.156§3 kk skazał go na karę 11 (jedenastu) lat pozbawienia wolności. Na podstawie art.85§1 kk, art.86§1 kk orzekł łączną karę pozbawienia wolności w wymiarze 11 lat. Zaliczył na podstawie art.63§1 kk oskarżonemu W. W. (1) na poczet orzeczonej łącznej kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 02 czerwca 2016 roku, godz. 12.20. Zwolnił oskarżonego od obowiązku zwrotu kosztów sądowych, w tym od uiszczenia opłaty.

Wyrok Sądu Okręgowego w części dotyczącej orzeczenia co do pkt 3 oraz w zakresie wymierzenia kary łącznej pozbawienia wolności zaskarżył obrońca, zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na błędnych przyjęciu, że oskarżony działał w zamiarze spowodowania u pokrzywdzonego ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu w sytuacji, gdy z całokształtu ujawnionych okoliczności sprawy wynika, że oskarżony W. W. (1) nieumyślnością obejmował nie tylko skutek w postaci śmierci pokrzywdzonego ale także spowodowanie u niego wspomnianego wyżej ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Jako ewentualny skarżący postawił zarzut rażąco niewspółmiernie surowej kary pozbawienia wolności orzeczonej za wymieniony czyn a w konsekwencji kary łącznej pozbawienia wolności podczas, gdy w okolicznościach sprawy wystarczające dla osiągnięcia celów kary i adekwatne do stopnia zawinienia oskarżonego byłoby wymierzenie kary pozbawienia wolności na poziomie połowy ustawowego zagrożenia przestępstwa z art. 156 § 3 k.k.

W oparciu o tak postawione zarzuty autor apelacji wniósł o:

- a. uchylenie rozstrzygnięcia karze łącznej;
- b. przyjęcie – w zakresie czynu przypisanego w punkcie 3 części dyspozytywnej wyroku – że oskarżony działał nieumyślnie i w związku z tym dodanie do opisu czynu po słowach „w tułów czym” słowa „nieumyślnie”, oraz zmianę kwalifikacji prawnej czynu na art. 155 k.k. i wymierzenie oskarżonemu, na podstawie art. 155 k.k., kary 3 lat pozbawienia wolności;
- c. wymierzenie kary łącznej pozbawienia wolności w wymiarze 3 lat pozbawienia wolności,

zaś alternatywnie (do punktu 1 lit. B i c powyżej):

- d. obniżenie wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności za czyn przypisany w punkcie 3 części dyspozytywnej wyroku do 6 lat;
- e. obniżenie wymierzonej oskarżonemu kary łącznej pozbawienia wolności do 6 lat,

oraz o zwolnienie oskarżonego od kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy okazała się zasadna jedynie w odniesieniu do zarzutu rażącej niewspółmierności wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności i spowodowanie złagodzenia wyroku w tej części, a w konsekwencji także złagodzenia orzeczonej wobec W. W. (1) kary łącznej pozbawienia wolności.

Sąd odwoławczy nie podzielił poglądu autora apelacji, że czyn oskarżonego stanowi przestępstwo z art. 155 k.k., nie zaś jak przyjął Sąd pierwszej instancji z art. 156 § 3 k.k. w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. Zgromadzony bowiem w sprawie materiał dowodowy pozwolił Sądowi orzekającemu na dokonanie ustaleń faktycznych skutkujących przyjęciem

umyślnego spowodowania u pokrzywdzonego ciężkich obrażeń ciała pod postacią choroby realnie zagrażającej życiu oraz nieumyślnego spowodowania jego śmierci. Brak jest natomiast jakichkolwiek podstaw do uznania, że czyn oskarżonego W. W. (1) wypełnił jedynie znamiona przestępstwa stypizowanego w art. 155 k.k. Przede wszystkim podkreślić trzeba, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz sądów apelacyjnych wielokrotnie podkreślano, iż dla przyjęcia odpowiedzialności z art. 155 k.k. dochodzi tylko w sytuacji, gdy śmierć człowieka jest niezamierzonym następstwem działania sprawcy w rozumieniu art. 9 § 2 k.k., polegający na niezachowaniu obowiązku ostrożności wówczas, gdy na podstawie normalnej zdolności przewidywania i ogólnego obowiązku dbałości o życie ludzkie lub przewidywania skutków własnych działań, można wymagać od człowieka, aby nie dopuścił do nastąpienia przestępczego skutku (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1.06.1977, I KR 91/77, wyroki SA w Białymstoku 3.2.15 oraz SA w Katowicach 21.9.13). Odnosząc się do argumentów skarżącego należy stwierdzić, iż Sąd Okręgowy z prawidłowych ustaleń faktycznych wyprowadził zasadny wniosek, że zgromadzony materiał dowodowy, w tym wyjaśnienia oskarżonego oraz opinie biegłego medycyny sądowej, dały podstawę do przyjęcia odpowiedzialności oskarżonego w zakresie mu przypisanym, a więc z art. 156 § 3 k.k. w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. Lektura pisemnych wywodów wskazuje, że Sąd orzekający szczegółowo rozważał możliwość spowodowania przez oskarżonego obrażeń pokrzywdzonego oraz mechanizm, przyczyny ich powstania, uwzględniając przy tym rodzaj i mnogość obrażeń, które powstały wskutek wyrzucenia przez oskarżonego, ciała I. M. (1) przez okno z drugiego piętra. Podstawą ustaleń w tej kwestii stały się dowody z opinii biegłego medyka sądowego, a także uzupełnienia wymienionej opinii w tym zakresie (k. 2304-2305). Dokonując oceny prawnej zachowania oskarżonego, Sąd pierwszej instancji miał na uwadze podnoszone w apelacji fakty, iż pokrzywdzony leżąc z oskarżonym na jednym łóżku oddał bezwiednie mocz, co spowodowało ze strony oskarżonego W. W. (1) najpierw agresję słowną, a następnie czynną wyrażającą się w dwukrotnym kopnięciu I. M. (1) w okolice brzucha. Skarżący nie dostrzegł, że te okoliczności zestawione z zachowaniem oskarżonego następnego dnia – nawoływanie pokrzywdzonego z drugiego pokoju, pozostającego w nieświadomości, że ten zmarł w połączeniu z wynikami sekcji zadecydowały, iż Sąd pierwszej instancji nie podzielił stanowiska prokuratora przedstawionego w akcie oskarżenia, że oskarżony swoim zachowaniem wyczerpał znamiona zbrodni zabójstwa. Słusznie też Sąd orzekający przy uwzględnieniu całości zgromadzonych dowodów uznał, że oskarżony W. W. (1) będąc osobą zdrową psychicznie, kopiąc pokrzywdzonego w tułów, co prawda nieobutą nogą, umyślnie spowodował u niego rozległy uraz klatki piersiowej w postaci złamania części żeber i stłuczenia płuc tj. ciężkich obrażeń ciała pod postacią choroby realnie zagrażającej życiu, przy czym nieumyślnie spowodował jego śmierć.

Powyższe okoliczności uprawniały Sąd do uznania, że spowodował swym działaniem u pokrzywdzonego poważne obrażenia ciała. Nie ulega przy tym wątpliwości, że oskarżony nastąpienia skutku śmiertelnego mógł przewidzieć. Zasadnie więc Sąd Okręgowy przyjął, że zachowanie oskarżonego wypełniło znamiona przestępstwa stypizowanego w art. 156 § 1 pkt 2 k.k. a w konsekwencji nieumyślnie doprowadziło do skutku z art. 156 § 3 k.k. W tej sytuacji nie sposób zaaprobować stanowiska apelującego, który utrzymywał o konieczności zakwalifikowania działania oskarżonego jako wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 155 k.k. Zauważyć przy tym trzeba, że Sąd pierwszej instancji rozważał tę możliwość i słusznie wykluczył przyjęcie takiej oceny prawnej co do zachowania oskarżonego (k. 36-37 uzasadnienia).

Natomiast należało zgodzić się z zarzutem apelacji, iż wymierzona oskarżonemu kara pozbawienia wolności w odniesieniu do wymienionego czynu jest nadmiernie surowa, a w konsekwencji za taką należało uznać orzeczoną karę łączną pozbawienia wolności. Wskazując na okoliczności czynu Sąd pierwszej instancji skupił się głównie na okolicznościach przemawiających na niekorzyść oskarżonego, a pominął istniejące w sprawie istotne okoliczności korzystne dla oskarżonego. Rozważając wysokość należnej oskarżonemu kary należało mieć na uwadze także i to, że oskarżony pozostawał z pokrzywdzonym w dobrych stosunkach. I. M. (1) właściwie u niego pomieszkiwał, zaś agresywne zachowania towarzyszące spożywaniu alkoholu przez obu mężczyzn, były oskarżonemu przez pokrzywdzonego wybaczone. Oskarżony przed Sądem wyraził skruchę, czynu swego żałował. Do krytycznego zdarzenia doszło zaś na skutek zachowania pokrzywdzonego, który podczas snu z oskarżonym na jednym łóżku, oddał mocz. Te istotne okoliczności z punktu widzenia dyrektyw wymiaru kary, uszły uwadze Sądu Okręgowego, dlatego też Sąd Apelacyjny mając je na uwadze w zespół z pozostałymi, wymienionymi przez Sąd orzekający zmienił zaskarżony wyrok tylko w tym zakresie, że złagodził W. W. (1) karę pozbawienia wolności za czyn przypisany mu w pkt 3 do

9 lat, uznając, że wymierzona w tym wymiarze kara będzie wystarczająca dla osiągnięcia celów zapobiegawczych i wychowawczych, które kara ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Zważywszy na kierunek apelacji, należało także złagodzić karę łączną do 9 lat pozbawienia wolności, którą Sąd orzekający miarkował z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji.

Z uwagi na powyższe na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. zaskarżony wyrok należało zmienić w sposób wyżej opisany. Oskarżony W. W. (1) został skazany na długoletnią karę pozbawienia wolności, nie posiada żadnego majątku, dlatego uzasadnionym było zwolnienie go od kosztów postępowania w całości (art. 626 § 1 k.p.k., art. 624 § 1 k.p.k. i art. 17 ust 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych).

Maciej Żelazowski Bogumiła MetECKA-Draus Janusz Jaromin